

Minister van Klimaat en Groene Groei (KGG)
Mevrouw S.T.M. Hermans
Postbus 20401
2500EK 's-Gravenhage

Den Haag, 6 mei 2025

Aantal bijlagen : --
Uw kenmerk : --
Ons kenmerk : ACM/UIT/647183
Onderwerp : ACM/25/194782

Geachte mevrouw Hermans,

De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) werkt momenteel aan een nieuw codebesluit voor het kunnen prioriteren van verzoeken voor transportcapaciteit op het elektriciteitsnet. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) heeft bij uitspraak van 11 maart 2025¹ het oorspronkelijke codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken 2024² van de ACM vernietigd. De ACM had dit codebesluit genomen, omdat er in Nederland een groot tekort is aan transportcapaciteit op het elektriciteitsnet. Met dit codebesluit konden netbeheerders maatschappelijke projecten zoals scholen, ziekenhuizen, woningen en politiebureaus met voorrang transportcapaciteit aanbieden, voor zover die beschikbaar komt.

Het doel van het codebesluit is om het zo goed mogelijk realiseren van voorzienings- en leveringszekerheid van maatschappelijke belangen als er een tekort is aan transportcapaciteit. Hiermee beoogt de ACM te voorkomen dat sectoren en functies die een groot algemeen belang dienen, in de knel komen dan wel de gevolgen van het in de knel komen van die sectoren en functies zoveel mogelijk te beperken, en daarmee ernstige hinder voor de maatschappij zoveel mogelijk te beperken.

De ACM onderzoekt op basis van de uitspraak van het CBb opnieuw welke sectoren en functies voorrang zouden moeten krijgen om maatschappelijke ontwrichting te voorkomen in geval van een tekort aan transportcapaciteit.

Met het oog op een zorgvuldige voorbereiding van het nieuwe codebesluit en in lijn met de mogelijkheid die het CBb ook in haar uitspraak heeft benoemd, vraagt de ACM u om advies. De ACM zal uw advies gebruiken voor het onderzoek dat zij nu uitvoert om het nieuwe codebesluit te nemen. Uw advies kan onderdeel uitmaken van de motivering van keuzes die de ACM zal maken.

De ACM vraagt u om advies over:

- De door de ACM geïdentificeerde concept criteria op basis waarvan zij de sectoren en functies selecteert die prioriteit krijgen;
- De afbakening van die sectoren en functies die van belang zijn voor de economische en strategische veiligheid van Nederland.

¹ ECLI:NL:CBB:2025:145.

² Stcrt. 2024, 12928, gewijzigd bij stcrt. 2024, 38044 en stcrt. 2024, 31151.

De ACM zet beide adviesvragen hieronder verder uiteen.

Adviesvraag 1

De ACM is voornemens de Verordening Gasleveringszekerheid weer als vertrekpunt te nemen voor het formuleren van het nieuwe kader. Deze verordening is daarmee opnieuw het startpunt voor wat nu categorieën 2, veiligheid, en 3, basisbehoeften zijn. Bij categorie 2 staat het algemeen (veiligheids)belang centraal en bij categorie 3 staan maatschappelijke basisbehoeften centraal.

De Verordening Gasleveringszekerheid geeft volgens de uitspraak van het CBb geen volledig antwoord op de vraag welke sectoren en functies een groot algemeen belang dienen en dus in aanmerking kunnen komen voor voorrang. Daarom onderzoekt de ACM in aanvulling op die verordening of andere verordeningen, richtlijnen, nationale wetgeving (zoals de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen, het Besluit beveiliging netwerk- en informatiesystemen en de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames) en lijsten met essentiële, kritieke en vitale sectoren van belang kunnen zijn om sectoren en functies te selecteren die voorrang zouden moeten krijgen in het geval van een tekort aan transportcapaciteit.

De ACM is voornemens die sectoren en functies te selecteren op grond van objectieve criteria. De ACM gebruikt deze criteria om te borgen dat zij sectoren en functies selecteert die een groot algemeen belang dienen en die meer elektriciteit nodig hebben om dat belang te dienen. De sectoren en functies die voldoen aan de criteria, voegt de ACM dan toe aan de categorieën 2 en 3. Belangrijk uitgangspunt blijft dat de selectie beperkt moet zijn om het codebesluit effectief te laten zijn.

De ACM heeft de volgende cumulatieve criteria in concept opgesteld:

- Groot algemeen belang: de kerntaak van een sector of functie is van groot algemeen belang indien het niet krijgen van aanvullende of nieuwe transportcapaciteit ertoe leidt dat,
  - de nationale veiligheid (territoriale veiligheid, fysieke veiligheid, economische veiligheid, ecologische veiligheid, sociale en politieke stabiliteit, internationale rechtsorde en stabiliteit) van Nederland worden geschaad,
  - afbreuk wordt gedaan aan de goede publieke dienstverlening op nationaal of regionaal niveau of
  - de samenleving ernstig wordt verstoord of ontwricht.
- Locatie: de activiteit moet worden uitgevoerd in Nederland om een groot algemeen belang in Nederland te dienen en
- Geen alternatieven: er bestaat binnen de Europese Unie redelijkerwijs geen alternatief, zoals een alternatieve locatie of aanbieder.

Indien een sector of functie uit een ander wettelijk kader succesvol deze criteria doorloopt, kan deze worden toegevoegd aan het codebesluit. Om nader te bepalen welke concrete partijen binnen deze nieuwe sectoren en functies kunnen worden opgenomen in het codebesluit, kijkt de ACM voor zover als mogelijk of zij een wettelijke taak of grondslag vervullen. Op deze wijze beoogt de ACM de selectie zo beperkt mogelijk te houden.

Bovenstaande conceptcriteria kunnen nog wijzigen, evenals de gedachten over die criteria.

De ACM verneemt graag van u of u de conceptcriteria kan volgen, of u suggesties heeft om de conceptcriteria van de ACM verder aan te scherpen en of u meent dat andere of aanvullende criteria nodig zijn.

Voorts verneemt de ACM graag van u of u nog suggesties heeft voor andere verordeningen, richtlijnen, nationale wetgeving en lijsten met essentiële, kritieke en vitale sectoren die van belang kunnen zijn om sectoren en functies te selecteren die voorrang zouden moeten krijgen in het geval van een tekort aan transportcapaciteit.

Adviesvraag 2

Op dit moment zijn er drie voorrangscategorieën: categorie 1, congestieverzachtters, categorie 2, veiligheid, en categorie 3, basisbehoeften. De ACM overweegt om een extra categorie toe te voegen. Deze ziet op sectoren of partijen die van belang zijn voor de economische en strategische veiligheid van Nederland. Als die sectoren of partijen de komende jaren niet kunnen uitbreiden omdat zij geen extra transportcapaciteit kunnen krijgen, zou de economische en strategische veiligheid van Nederland ernstige schade kunnen oplopen. Dergelijke schade kan worden beperkt of wellicht voorkomen, als die sectoren of partijen wel voorrang krijgen.

De ACM krijgt graag uw advies bij het formuleren van een criterium of criteria teneinde dergelijke sectoren en partijen te identificeren. Daarbij is van belang dat het criterium of de criteria voldoende objectief, transparant, duidelijk en onderscheidend zijn zodat het aantal sectoren en partijen dat daaruit volgt beperkt blijft. Dit is nodig om voor een effectieve voorrangsregeling.

Vervolg

Ik verzoek u om uw advies uiterlijk 15 mei 2025 met mij te delen. Mocht u eerder in de gelegenheid zijn om (een deel van) uw advies te delen, is dat zeer welkom.

Bij vragen kunt u contact opnemen met [vertrouwelijk] (bereikbaar via [vertrouwelijk] of [vertrouwelijk]) of [vertrouwelijk] (bereikbaar via [vertrouwelijk] of [vertrouwelijk]).

Vertrouwelijke gegevens

Als er vertrouwelijke informatie of gegevens in uw reactie staan, kunt u dan duidelijk aangeven welke informatie of gegevens vertrouwelijk zijn en waarom ze volgens u niet openbaar mogen worden gemaakt. Bijvoorbeeld als u meent dat uw belangen of die van derden door openbaarmaking ervan worden geschaad. Maak de vertrouwelijke passages vet of zet ze in een grote letter. U kunt de passages ook opnemen in een aparte bijlage. De ACM komt alleen terug op uw vertrouwelijkheidsclaim als blijkt dat (delen van) het dossier openbaar gemaakt zal (zullen) worden. De ACM gaat ervan uit dat de informatie die u niet als vertrouwelijk aanmerkt, zonder meer voor derden toegankelijk gemaakt kan worden. In haar beoordeling over de mate van vertrouwelijkheid sluit de ACM aan bij de gronden zoals die genoemd staan in de Wet open overheid.³

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

dr. B.L.K. Vroomen
Plaatsvervangend Directeur Directie Toezicht Energie

---

³ Zie artikel 5.1 Wet open overheid.